

УДК 007 : 304 : 070

Заводюк А.М.

студ. гр. СН-311 НУ «Запорізька політехніка»

ФЕНОМЕН АНІМЕ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ: МЕДІЙНИЙ ВИМІР

Медіапростір – це загальне середовище, у якому функціонують засоби масової інформації. Він охоплює всі форми комунікації, що використовуються для передачі інформації, включаючи пресу, телебачення, радіо, інтернет, соціальні мережі та інші медіаплатформи.

Сучасне суспільство характеризується різноманітністю субкультур, кожна з яких має свої власні цінності, норми, інтереси та особливості. Медіапростір посідає місце динамічної арени, де різноманітні субкультури взаємодіють та створюють нові тенденції в культурному середовищі. З огляду на те, що аніме є не лише формою мультимедійного мистецтва, а й

відображенням великого спектру субкультур, дослідження цієї теми є актуальним.

Термін «субкультура» не має чіткого визначення й використовується в різних контекстах. Дослідниця Лариса Тодорів підкреслює: «Поняття культури у традиційному тлумаченні як панівної етичної, естетичної, світоглядної системи, яка підтримується і створюється елітами, передбачає, що все існуюче за її межами є профанне, побутове й позбавлене статусу культури. У такому розумінні субкультура має другорядний, невизнаний статус». Однак субкультури є важливим явищем в сучасному суспільстві. Вони забезпечують альтернативну форму самовираження та комунікації, а також мають значний вплив на розвиток медіаіндустрії та ринку розважальних продуктів.

Аніме – це японський стиль анімації, який став популярним у всьому світі, надаючи глядачам широкий спектр тематики та жанрів. Високий рівень анімації, унікальність стилістичного малювання персонажів та надання глибокої змістовності сюжету викликає зацікавленість серед різноманітної аудиторії.

Аніме як різновид мультиплікації виникло в 1950 роках і отримало визнання наприкінці 20 століття. Перші анімаційні відеоролики, зазвичай від 1 до 5 хвилин, створювали художники-аматори, які намагалися наслідувати досвід американських і європейських аніматорів.

Засновником сучасного аніме є Тедзука Осаму, якого називають «богом аніме тамангі». Він вплинув на розвиток жанру, використовуючи такі прийоми, як, наприклад, «великі очі» персонажів для вираження емоцій. У 1963 році Тедзука заснував студію «MushiProductions» і запустив свій перший аніме-серіал «TetsuwanAtom», який здійснив революцію у світі аніме.

За останні роки аніме стає все більш популярним. Кількість шанувальників цього жанру зростає в усьому світі, а його творчі прийоми розвиваються з кожним днем у Японії. Студії звертаються до комп'ютерної графіки та 3D-анімації, що робить аніме ще більш захоплюючим і привабливим для глядачів. Одним із сильних аспектів аніме є його технічна витонченість. Відмінне малювання, анімація і використання кольорів роблять його візуально захопливим. Аніме також відоме своїми інноваційними методами розповідання і експериментами з жанрами. Це призводить до того, що аніме стало не просто розважальним жанром, а справжньої субкультурою.

В українських медіа спостерігається зацікавленість субкультурою аніме, про що свідчить зростання кількості матеріалів на цю тему в ЗМІ, соціальних мережах та на онлайн-платформах. До прикладу, аналізуючи контент видання «Суспільне Культура», можна помітити, що інтерес до цієї тематики зростає з кожним роком. Починаючи з 2020-го, видання почало випускати публікації, пов'язані з аніме. За 2023 рік було опубліковано 10 публікацій, на

сьогоднішній день існує вже 18 матеріалів – переважно в таких жанрах: анонси, добірки, статті та короткі замітки. Усі ці публікації знаходяться в підкатегорії «Аніме». «Суспільне Культура» надає інформацію про аніме, а саме: історію створення, етапи поштовху популярності, різновиди стилів та прийомів, що саме подобається або як розкривається тема насильства: «Аніме стало брендом. При першому знайомстві стає зрозуміло, що, як і будь-яке впевнене в собі мистецтво, аніме може похвалитися експресією, техніками та світоглядом. Воно охоплює дуже широкий спектр досвідів та характерів».

З'являються аматорські спеціалізовані видання – наприклад, міський чернігівський портал «Аніме Че», який має на меті просування аніме-новин в Україні. Однак слід зауважити, що прихильникам цієї субкультури не вистачає спеціалізованих видань на тему культури аніме.

Аналіз відгуків різних людей про культуру аніме свідчить про неоднозначність ставлення до неї. Погляди на аніме різняться від заперечення до визнання його цінності в сучасному суспільстві. Деякі респонденти відчувають суспільний тиск і непорозуміння з боку старшого покоління, а інші, навпаки, знаходять в аніме джерело натхнення та мудрості. Є й такі, хто підкреслює індивідуальний підхід до смаку та відчуттів.

Український медіапростір оновлюється для висвітлення культурних подій, зокрема аніме. З'являються спеціалізовані (хоча й поодинокі) медіа, які сприяють популяризації аніме в Україні, надаючи доступ до різноманітного контенту. Незважаючи на те, що спеціалізовані аніме-видання поки що зустрічаються рідко, аматорські інтернет-видання та спільноти є важливим джерелом інформації для шанувальників цієї субкультури.